

College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog

Verslag van werkzaamheden 2005

1 Inleiding

Krachtens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog is het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog het orgaan dat verantwoordelijk is voor de aanwijzing van specialisten en de regelgeving omtrent deze specialismen, waaronder de opleidingseisen en de eisen voor (her-)inschrijving in het register.

Het jaar 2005 was het tweede jaar in het bestaan van het College. In de eerste maanden van het jaar lag de nadruk op de afronding van de initiële regelgeving omtrent het eerste specialisme van de gz-psycholoog, de klinisch psycholoog. Veel tijd nam daarnaast de voorbereiding van een principebesluit over de wenselijkheid van een tweede specialisme, de (klinisch) neuropsycholoog.

In de tweede helft van het jaar kon een begin gemaakt worden met de uitwerking van regelgeving rondom het tweede specialisme. Voorts werd de voorbereiding gestart voor de besluitvorming over een herregistratieregeling voor beide specialismen. Daarnaast werd veel aandacht besteed aan de externe profilering van het College en de informatievoorziening met betrekking tot de specialismen.

2 Samenstelling en bijeenkomsten

Krachtens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog dient het College te bestaan uit minimaal tien gewone leden. Minimaal de helft van hen zijn specialisten-praktici, benoemd op voordracht van de beroepsverenigingen; de overigen zijn hoofdopleiders, benoemd op voordracht van de opleidingsinstellingen. Voor elk van de leden dient tevens een plaatsvervanger benoemd te worden. Daarnaast onderscheidt de Regeling adviserend leden, onder wie vertegenwoordigers van brancheorganisaties en van een aantal andere bij het werk van het College betrokken instanties en groeperingen, zoals de Registratiecommissie, praktijkopleiders en specialisten in opleiding.

Begin 2005 bestond het College uit dertien gewone leden, van wie zeven specialisten-praktici en zes hoofdopleiders; één zetel was vacant. Voor acht van de gewone leden was tevens een plaatsvervanger benoemd. Het aantal adviserend leden bedroeg acht, van wie zes leden benoemd op voordracht van een brancheorganisatie. Zie bijlage I voor een overzicht van de leden, plaatsvervangend leden en adviserend leden.

In de vacante lid-zetel werd begin 2005 voorzien door de benoeming van drs. H.H.W. de Veen.

Dr. C.A.M. de Wit trad terug als hoofdopleider, en daarmee tevens als lid van het College. Drs. I.H.M. Stommel en mw.drs. A.A.M.F. Kuipers trokken zich terug als adviserend lid namens respectievelijk de praktijkopleiders en de coördinatoren van de opleiding tot specialist. In de opvolging van mw. Kuipers is nog niet voorzien. Tot opvolger van drs. Stommel werd benoemd drs. W.M. Snellen. Hierdoor is de positie van drs. Snellen als plaatsvervanger van drs. G. van Rossum vacant gekomen. Daarnaast bedankte ook dr. F.S.J. Donker als plaatsvervangend lid.

In verband met de voorgenomen erkenning van een tweede specialisme bezint het College zich momenteel op de wijze waarop plaats kan worden ingeruimd voor representanten van dit specialisme, zonder dat dit leidt tot verdere uitbreiding van het College. In afwachting van de uitkomst hiervan is vooralsnog nog niet voorzien in de opvolging van de heren De Wit, Snellen en Donker. Het lidmaatschap van eerstgenoemde wordt vooralsnog waargenomen door zijn plaatsvervanger, prof.dr. P.P. Goudena.

Voorzitter van het College was in 2005 prof.dr. M.J.M. van Son, vertegenwoordiger uit de geleding der hoofdopleiders. Drs. H.H.W. de Veen werd in juni verkozen tot vice-voorzitter; tot die tijd werd deze positie waargenomen door prof.dr. C.P.F. van der Staak. Als secretaris trad evenals in voorgaande jaren drs. P. van Drunen op.

Tijdens de verslagperiode kwam het College zeven maal bijeen.

3 Specialisme klinische psychologie

Per 1 februari 2005 trad het besluit specialisme klinische psychologie in werking. Voor het College en voor de beroepsgroep als geheel was dit een belangrijke mijlpaal: de eerste wettelijke erkenning van een psychologisch specialisme.

De eerste maanden van het jaar stonden in het teken van de afronding van de initiële regelgeving rondom het specialisme. Dit betrof twee zaken: (1) de vaststelling van de eisen en voorwaarden van erkenning van opleidingen en opleiders van de opleiding tot klinisch psycholoog en (2) een overgangsregeling voor reeds als klinisch psycholoog werkzame gz-psychologen.

Eisen en voorwaarden erkenning opleidingen en opleiders klinisch psycholoog

Verwezenlijking van een specialisme vereist naast een besluit tot instelling van het specialisme tevens een besluit omtrent de eisen waaraan opleidingsinstellingen en opleiders moeten voldoen om in aanmerking te komen voor erkenning. Immers: slechts het getuigschrift van een erkende opleiding geeft recht op inschrijving in het specialistenregister.

In 2004 was reeds een voorgenomen besluit hieromtrent genomen en voorgelegd aan de registratiecommissie voor advies over de uitvoeringsaspecten. Dit advies werd begin 2005 ontvangen, waarna het College in zijn vergadering van 1 maart het besluit definitief kon vaststellen. Op 7 september werd het besluit goedgekeurd door de minister, waarop het per 15 november in werking trad.

Het Besluit erkenningseisen opleiding klinisch psycholoog regelt zowel de eisen en voorwaarden waarin opleidingen en opleiders moeten voldoen, als de erkenningsprocedure. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen opleidingsinstellingen en hoofdopleiders enerzijds, en praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders anderzijds. De erkenning van opleidingsinstellingen en hoofdopleiders geschiedt door de registratiecommissie; de erkenning van praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders daarentegen geschiedt door de betrokken hoofdopleiders. In beide gevallen is sprake van een erkenning voor onbepaalde tijd, met dien verstande dat de erkenning kan worden ingetrokken indien blijkt dat de betrokken instelling of opleiding niet langer aan de eisen voldoet. Dit laatste wordt onder andere getoetst via visitaties, die krachtens het besluit minimaal één maal in de vijf jaar moeten plaatsvinden.

Anticiperend op de goedkeuring van het besluit had de registratiecommissie al voorbereidingen getroffen voor de daadwerkelijke erkenningsprocedure, zodat deze vrijwel onmiddellijk na de inwerkingtreding van het besluit in gang kon worden gezet. Zie voor nadere informatie hierover het verslag van de registratiecommissie.

Overgangsregeling

Naast de reguliere opleidingseisen voor registratie kent het Besluit specialisme klinische psychologie een overgangsbepaling voor gezondheidszorgpsychologen die bij instelling van het specialisme reeds werkzaam waren op het betreffende terrein. Daarin wordt bepaald dat klinisch psychologen-NIP die tevens zijn geregistreerd als psychotherapeut zonder meer in aanmerking komen voor inschrijving in het register klinisch psycholoog. Daarnaast worden twee andere groepen onderscheiden, waarvoor een nadere regeling moest worden getroffen: klinisch psychologen-NIP die niet zijn geregistreerd als psychotherapeut, en gezondheidszorgpsychologen die niet zijn ingeschreven als klinisch psycholoog-NIP maar wel werkzaam zijn op het gebied van de klinische psychologie en over substantiële deskundigheid op dat terrein beschikken.

In de laatste vergadering van 2004 konden met betrekking tot deze groepen twee (voorgenomen) besluiten worden vastgesteld: een Besluit maatstaven vakbekwaamheid klinisch psychologen-NIP en een Besluit overgangsregeling klinisch psycholoog. Op 19 januari werd een informatieve bijeenkomst georganiseerd met vertegenwoordigers van het Federatiebestuur, de

beroepsverenigingen en de registratiecommissie. Op basis van ontvangen adviezen van deze gremia werden beide besluiten bijgesteld, waarna zij in de Collegevergadering van 22 maart definitief konden worden vastgesteld en met een positief advies van het Federatiebestuur konden worden aangeboden aan de Minister. Deze hechtte op 4 juli zijn goedkeuring aan de besluiten, waarna zij op 1 september in werking traden.

Anticiperend op de goedkeuring van de besluiten had de registratiecommissie al uitgebreide voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van de overgangsregeling, zodat de aanmelding voor inschrijving in het register vrijwel onmiddellijk na de inwerkingtreding van de besluiten opengesteld kon worden.

Nadere eisen supervisie en leertherapie

Supervisie en leertherapie vormen cruciale onderdelen van de opleiding tot klinisch psycholoog. De minimumomvang van beide onderdelen is vastgelegd in het Besluit specialisme klinisch psycholoog. Gegeven het belang van beide onderdelen is het College van mening dat nadere regelgeving gewenst is betrekking tot de invulling van deze uren en de kwalificaties waarover supervisors en leertherapeuten dienen te beschikken. Daartoe strekt het Besluit supervisie en leertherapie opleiding klinisch psycholoog. De voorbereiding van dit besluit werd in de tweede helft van 2005 ter hand genomen, en zal begin 2006 worden afgerond. Naar verwachting zal het besluit in de tweede helft van 2006 in werking kunnen treden.

4. Specialisme klinische neuropsychologie

In mei 2005 rapporteerde de Commissie Klinische Neuropsychologie over de wenselijkheid van de erkenning van de (klinische) neuropsychologie als tweede specialisme van de gezondheidszorgpsychologie. Op basis van ingewonnen informatie en gehouden hoorzittingen kwam de commissie tot de conclusie dat de neuropsychologie voldoet aan de criteria die in het toetsingskader worden gesteld aan specialismen, leidend tot het advies aan het College om de erkenningsaanvraag te honoreren. De door de commissie voorbereide concept-toetsing van de aanvraag werd, tezamen met het achterliggende rapport, besproken in de Collegevergadering van 12 mei en in de vergadering van 21 juni definitief vastgesteld. Dit resulteerde in het principebesluit tot aanwijzing van de neuropsychologie als tweede specialisme. Dit besluit werd voor advies voorgelegd aan de beroepsverenigingen en het Federatiebestuur. De gevraagde adviezen werden in september 2005 ontvangen en luiden alle positief.

Voor de uitwerking van de regelgeving met betrekking tot het specialisme werd een nieuwe commissie ingesteld, bestaande uit de leden Van der Staak (voorzitter) en Deelman, het plaatsvervangend lid mw. Swaab-Barneveld en de secretaris van het College. Op basis van het voorbereidend werk van deze commissie kon in het najaar van 2005 een voorgenomen besluit worden vastgesteld met betrekking tot de aanwijzing van het specialisme en de opleidingseisen ervoor. Het streven is de regelgeving in het eerste halfjaar van 2006 af te ronden. Onder het voorbehoud van goedkeuring door de minister betekent dit dat erkenning van het specialisme begin 2007 een feit kan zijn.

5. Herregistratieregeling

Evenals voor medisch specialisten geldt voor psychologisch specialisten het principe van de periodieke herregistratie: inschrijving in een register geschiedt voor een periode van vijf jaar, waarna men zich dient te herregistreren. Tot de taken van het College behoort het vaststellen van de eisen voor herregistratie, en eventuele voorwaarden die daaraan verbonden kunnen worden.

Hoewel van herregistratie pas in 2011 sprake zal zijn, heeft het College gemeend de vaststelling van de eisen hiervoor in een vroegtijdige stadium ter hand te moeten nemen: herregistratiecriteria kunnen van belang zijn voor keuzes die specialisten maken ten aanzien van bijvoorbeeld bij- en nascholing, en dienen dus bij voorkeur zo spoedig mogelijk na inwerkingtreding van de specialistenregisters bekend te zijn aan de betrokkenen.

In zijn vergadering van 27 november wijdde het College een eerste bespreking aan dit onderwerp, uitmondend in de vaststelling van een aantal uitgangspunten voor een herregistratieregeling. Ten behoeve van de voorbereiding van een uitgewerkte regeling werd een commissie ingesteld, bestaande uit de leden De Veen (voorzitter), Van Son en Deelman en de secretaris van het College. Gestreefd wordt naar afronding van de besluitvorming in de eerste helft van 2006.

6. Evaluatie beoordeling erkenningsaanvragen specialismen

Naar aanleiding van de behandeling van de erkenningsaanvraag voor het specialisme (klinische) neuropsychologie besloot het College in zijn vergadering van 21 juni tot een evaluatie van de gehanteerde criteria en procedures voor de beoordeling van specialisme-aanvragen. Dit leidde tot de instelling van een commissie, bestaande uit de leden De Veen (voorzitter), Deelman en Van der Staak, het oud-Collegelid mw. E. Carlier en de secretaris van het College.

Een eerste deelrapport van de commissie werd besproken in de vergadering van 17 november. Dit resulteerde in een aantal nadere afspraken over de in de toekomst te volgen procedure bij de behandeling van specialisme-aanvragen. Deze zullen verwerkt worden in het in 2007 op te stellen huishoudelijk reglement van het College. De discussie over de te hanteren criteria bij de beoordeling, zoals vastgelegd in het toetsingskader, werd opgeschort, in afwachting van de discussie in bredere kring over het 'beroepsgebouw' van de gz-psycholoog en de plaats van specialismen daarbinnen (zie punt 7).

7. Voorlichting/positionering College en specialismen

Met name in de tweede helft van 2005 werd veel aandacht geschonken aan de informatievoorziening met betrekking tot het specialisme klinisch psycholoog en, meer in het algemeen, de plaats van de specialismen en van het College als regelgevende instantie dienaangaande:

- ♦ In september 2005 werd de website van de Federatie geopend, waarbij vanuit het College de informatie geleverd werd over de regelgeving rondom de specialismen, de relatie met de wet-BIG en het deskundigheidsgebied en de opleidingseisen van het specialisme klinisch psycholoog;
- ♦ Vanaf september participeerde het College in het zogenaamde Platform Positionering Gezondheidszorgpsycholoog Klinisch psycholoog, dat tot doel heeft de positie van de gz-psycholoog en de specialismen te verhelderen en te versterken. In dit kader werd vanuit het College onder andere bijgedragen aan een door het Platform georganiseerde *invitation conference* over het 'beroepsgebouw' van de gz-psycholoog en een onder auspiciën van het Platform uitgebrachte Nieuwsbrief.

Deze activiteiten zullen in 2006 worden voortgezet.

8. Overige

- ♦ Op 15 februari werd advies uitgebracht aan het Federatiebestuur inzake de wijziging van artikel 15 wet-BIG;
- ♦ Op 4 oktober vond overleg plaats met vertegenwoordigers van de Kamer Gezondheidszorgpsycholoog en de Kamer Psychotherapeut over de plannen tot vorming van een College Beroepen en Opleidingen in de Gezondheidszorg (CBOG) en de inrichting van een Kamer Psychologische Beroepen daarbinnen.

Bijlage: Overzicht leden College

I. Leden	1 januari 2005	31 december 2005
<i>Namens</i>	<i>Naam</i> (Plaatsvervanger)	<i>Naam</i> (Plaatsvervanger)
NIP	Deelman, prof.dr. B.G. (Swaab-Barneveld, mw. prof.dr. J.T)	Deelman, prof.dr. B.G. (Swaab-Barneveld, mw. prof.dr. J.T)
NIP	Geertjens, mw. drs. L.J.J.M. (Couturier, drs. G.L.G)	Geertjens, mw. drs. L.J.J.M. (Couturier, drs. G.L.G)
NIP	Hoogwegt, drs. F.M. (Dingemans, dr. P.M.A.J.)	Hoogwegt, drs. F.M. (Dingemans, dr. P.M.A.J.)
NIP	Rossum, drs. G. van (Snellen, drs. W.M.)	Rossum, drs. G. van (vacature)
NIP	Vacature (vice-voorzitter) (Derix, mw. dr. M.M.A.)	Veen, drs. H.H.W. (vice-voorzitter) (Derix, mw. dr. M.M.A.)
NVO	Laarhoven-Aarts, mw. drs. C.M.A. van (vacature)	Laarhoven-Aarts, mw. drs. C.M.A. van (vacature)
NVO	Zoutendijk-de Boer, mw. drs. J.F. (vacature)	Zoutendijk-de Boer, mw. drs. J.F. (vacature)
opleidingsinstellingen	Arntz, prof.dr. A.R. Donker, dr. F.S.J.	Arntz, prof.dr. A.R. (vacature)
opleidingsinstellingen	Eurelings-Bontekoe, mw. dr. E.H.M. (vacature)	Eurelings-Bontekoe, mw. dr. E.H.M. (vacature)
opleidingsinstellingen	Takens, dr. R.J. (Kerkhof, prof.dr. A.J.F.M)	Takens, dr. R.J. (Kerkhof, prof.dr. A.J.F.M)
opleidingsinstellingen	Schaap, prof.dr. C.P.D.R. (vacature)	Schaap, prof.dr. C.P.D.R. (vacature)
opleidingsinstellingen	Son, prof.dr. M.J.M. van (voorzitter) (vacature)	Son, prof.dr. M.J.M. van (voorzitter) (vacature)
opleidingsinstellingen	Staak, prof.dr. C.P.F. van der (vacature)	Staak, prof.dr. C.P.F. van der (vacature)
opleidingsinstellingen	Wit, dr. C.A.M. de (Goudena, prof.dr. P.P)	Vacature (Goudena, prof.dr. P.P)
II. Adviserend leden		
Registratiecommissie	Vacature	Siemons, mw. mr. J.
Arcares	Stienen, drs. J.H.W.P.	Stienen, drs. J.H.W.P.
EDventure	Ingh, drs. J.G.N.W. van den	Ingh, drs. J.G.N.W. van den
GGZ Nederland	Anbeek, M.	Anbeek, M.
Mogroep	Kalkman, mw. J.	Kalkman, mw. J.
NVZ	Vacature	Vacature
VAZ	Vacature	Vacature
VGN	Zaad, drs. Chr.	Zaad, drs. Chr.
Revalidatie Nederland	Limbeek, dr. J. van	Limbeek, dr. J. van
Kamer Gz-psycholoog	Vacature	Vacature
Specialisten in opl.	Vacature	Vacature
Land. P-opleiders Overleg	Stommel, drs. I.H.M.	Snellen, drs. W.M.
Coördinatoren opleiding tot specialist	Kuipers, mw. drs. A.A.M.F.	Vacature